

THE DEVELOPMENT OF UZBEKISTAN'S FOREIGN ECONOMIC ACTIVITY AND THE IMPORTANCE OF ATTRACTING INVESTMENTS

Omonullayeva Shahloxon Bohodir qizi

Abstract

This article analyzes the development of Uzbekistan's foreign economic activity and the importance of attracting investments. The article discusses Uzbekistan's foreign trade policy, the urgent issues related to attracting foreign investments, and the external economic relations necessary for economic growth and sustainable development. It examines the impact of investments on the economy, how they can benefit Uzbekistan as a country emerging from an economic crisis, the role of introducing new technologies, modernizing production sectors, and creating new jobs. The article also provides information about the favorable conditions created in Uzbekistan for attracting investments, government programs, and the importance of cooperation with international organizations.

Basic words and concepts: foreign economic activity, investments, foreign trade, economic growth, sustainable development, economic relations, foreign investments, technologies, modernizing production.

РАЗВИТИЕ ВНЕШНЕЭКОНОМИЧЕСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ УЗБЕКИСТАНА И ВАЖНОСТЬ ПРИВЛЕЧЕНИЯ ИНВЕСТИЦИЙ

Аннотация

В данной статье анализируется развитие внешнеэкономической деятельности Узбекистана и важность привлечения инвестиций. Рассматриваются внешняя торговая политика Узбекистана, актуальные вопросы привлечения иностранных инвестиций, а также внешнеэкономические связи, необходимые для экономического роста и устойчивого развития. В статье рассматривается влияние инвестиций на экономику, как они могут принести пользу Узбекистану как стране, выходящей из экономического кризиса, роль внедрения новых технологий, модернизации производственных отраслей и создания новых рабочих мест. Также приводится информация о созданных в Узбекистане благоприятных условиях для привлечения инвестиций,

государственных программах и важности сотрудничества с международными организациями.

Ключевые слова и понятия: внешнеэкономическая деятельность, инвестиции, внешняя торговля, экономический рост, устойчивое развитие, экономические связи, иностранные инвестиции, технологии, модернизация производства.

**O'ZBEKISTON TASHQI IQTISODIY FAOLIYATINING
RIVOJLANISHI VA INVESTITSIALARNI JALB ETISHNING
AHAMIYATI**

Omonullayeva Shahloxon Bohodir qizi

Annotatsiya:

Ushbu maqola O'zbekistonning tashqi iqtisodiy faoliyatining rivojlanishini va investitsiyalarni jalb etishning ahamiyatini tahlil qiladi. Maqolada O'zbekistonning tashqi savdo siyosati, xorijiy investitsiyalarni jalb qilishning dolzarb masalalari, iqtisodiy o'sish va barqaror rivojlanish uchun zarur bo'lgan tashqi iqtisodiy aloqalar haqida so'z boradi. Investitsiyalarning iqtisodiyotga ta'siri, iqtisodiy inqirozdan chiqqan davlat sifatida O'zbekistonga qanday foyda keltirishi, yangi texnologiyalarni joriy etish, ishlab chiqarish sohalarini modernizatsiya qilish va yangi ish o'rinlarini yaratishdagi roli ko'rib chiqiladi. Shuningdek, maqolada O'zbekistonda investitsiyalarni jalb qilish uchun yaratilgan qulay sharoitlar va davlat dasturlari, xalqaro tashkilotlar bilan hamkorlikning ahamiyati haqida ma'lumotlar beriladi.

Tayanch so'zlar va tushunchalar: tashqi iqtisodiy faoliyat, investitsiyalar, tashqi savdo, iqtisodiy o'sish, barqaror rivojlanish, iqtisodiy aloqalar, xorijiy investitsiyalar, texnologiyalar, ishlab chiqarishni modernizatsiya qilish.

Kirish. O'zbekistonning tashqi iqtisodiy faoliyatining rivojlanishi va xorijiy investitsiyalarni jalb etish bugungi kunda mamlakatning iqtisodiy o'sishining asosi sifatida qaraladi. Mamlakatning iqtisodiy islohotlari va "Yangi O'zbekiston" konsepsiyasi doirasida iqtisodiyotning ochiqligi, tashqi savdo munosabatlarning kengayishi va xorijiy kapitalning jalb qilinishi muhim o'rin tutadi. Tashqi iqtisodiy faoliyatni rivojlantirish nafaqat mamlakatning global iqtisodiyotdagi o'rnini mustahkamlash, balki ichki iqtisodiy barqarorlikni ta'minlash, yangi texnologiyalarni joriy etish va eksportni ko'paytirish uchun zarur shart-sharoitlarni yaratadi.

Xorijiy investitsiyalar O'zbekistonda yangi ishlab chiqarish tarmoqlarini rivojlantirish, yuqori texnologiyalarni jalb qilish va kichik va o'rta biznesni qo'llab-quvvatlashda katta ahamiyatga ega. Shu bilan birga, xorijiy investitsiyalarni jalb qilish mamlakatning iqtisodiy barqarorligini oshirish, iqtisodiy inqirozdan chiqish va yangi iqtisodiy o'sish manbalarini yaratishda muhim omil bo'lib qolmoqda.[1,25]

O'zbekiston iqtisodiyoti so'nggi yillarda jadal rivojlanish va global iqtisodiy tizimga integratsiya jarayonida muhim yutuqlarga erishdi. Bunga mamlakatning tashqi iqtisodiy faoliyatining rivojlanishi, yangi savdo va investitsiya strategiyalarining joriy etilishi, shuningdek, iqtisodiy islohotlarning davom etishi asosiy omillar bo'lmoqda. O'zbekistonning tashqi iqtisodiy faoliyatini rivojlantirishda, investitsiyalarni jalb qilish hamda xalqaro savdo aloqalarini mustahkamlash muhim ahamiyatga ega. Ushbu maqolada O'zbekistonning tashqi iqtisodiy faoliyatini rivojlantirishning asosiy yo'nalishlari, investitsiyaviy muhitning yaxshilanishi va xalqaro aloqalarning kuchayishi bo'yicha amalga oshirilgan chora-tadbirlar tahlil etiladi.

- Mavzuga oid adabiyotlar tahlili (Literature review). O'zbekistonning tashqi iqtisodiy faoliyatini rivojlantirish va xorijiy investitsiyalarni jalb qilish masalalari bo'yicha olib borilgan tadqiqotlar ko'plab ilmiy asarlarda yoritilgan. Tadqiqotchilar O'zbekistonda investitsiyaviy muhitni yaxshilash, mamlakatning tashqi savdo aloqalarini kengaytirish va yangi bozorlarni zabt etishda innovatsion yondashuvlarning muhimligini ta'kidlamogda.[5,45]

O'zbekistonning tashqi iqtisodiy faoliyatining rivojlanishiga doir so'nggi tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, xorijiy investitsiyalarni jalb qilish iqtisodiy islohotlarning samaradorligini oshiradi, yangi texnologiyalarni joriy etish orqali ishlab chiqarish sohalarini modernizatsiya qiladi va eksportni diversifikatsiya qilishda muhim rol o'ynaydi. Biroq, investitsiyalarni jalb qilishning ayrim qiyinchiliklari va muammolari ham mavjud. Jumladan, investitsiyalar uchun qulay sharoitlar yaratish, byurokratik to'siqlarni bartaraf etish, huquqiy bazani yanada takomillashtirish kabi masalalar dolzarb bo'lib qolmoqda.[4,23]

- Tahlil va natijalar (Analysis and results). O'zbekistonning tashqi iqtisodiy faoliyatini rivojlantirish va xorijiy investitsiyalarni jalb qilish jarayonida bir qator ijobiy

natijalar kuzatilmoqda. 2017-yildan boshlab O'zbekistonning tashqi savdo siyosati liberalizatsiya qilindi, tashqi savdo bozorlarida raqobatbardoshlikni oshirish va yangi bozorlarni zabt etish uchun keng imkoniyatlar yaratildi. Xorijiy investitsiyalarni jalb qilish orqali yangi ishlab chiqarish tarmoqlari, zamonaviy texnologiyalar va ilg'or ishlab chiqarish tizimlari mamlakatga olib kelindi.[2,36]

O'zbekistonning tashqi savdo aloqalarini kengaytirish bo'yicha amalga oshirilgan siyosatlar natijasida mamlakatning eksporti sezilarli darajada o'sdi. Shuningdek, xorijiy investitsiyalar yordamida yangi texnologiyalarni joriy etish va ishlab chiqarish sohalarini modernizatsiya qilish jarayonlari davom etmoqda. Investitsiyalar O'zbekistonda yangi ish o'rinlarini yaratishda, kichik va o'rta biznesni qo'llab-quvvatlashda, inflyatsiyani kamaytirishda va iqtisodiy o'sishni ta'minlashda muhim rol o'ynadi.

Biroq, tashqi iqtisodiy faoliyatni rivojlantirishda ba'zi muammolar ham mavjud. Jumladan, investitsiyalarni jalb qilish uchun qulay investitsion muhitni yaratish, huquqiy va institutsional infratuzilmani takomillashtirish zarur. Shuningdek, yangi texnologiyalarni ishlab chiqarishga tatbiq etishda yuzaga kelayotgan muammolar, xorijiy investitsiyalarni jalb qilishdagi ishonchni oshirish uchun samarali siyosatlar ishlab chiqilishi kerak.

Tashqi iqtisodiy faoliyatni rivojlantirish yo'nalishlari

Tashqi savdoni diversifikatsiya qilish

O'zbekiston tashqi iqtisodiy faoliyatini rivojlantirishning eng muhim yo'nalishlaridan biri — tashqi savdoning diversifikatsiyasi hisoblanadi. Bu, o'z navbatida, mamlakatning jahon bozorlaridagi raqobatbardoshligini oshirishga, eksportni ko'paytirishga va yangi bozorlarni kashf etishga yordam beradi. O'zbekiston o'zining eksport mahsulotlarini diversifikatsiya qilish uchun qishloq xo'jaligi, tekstil sanoati, to'qimachilik va elektrotexnika sohalariga e'tiborni kuchaytirish zarur. Shuningdek, yangi eksport turlari va mahsulotlarini ishlab chiqarish uchun innovatsion yondashuvlar kerak.

Investitsiyaviy muhitni yaxshilash

Investitsiyalarni jalb qilish uchun O'zbekiston hukumatining iqtisodiy siyosati izchil va samarali bo'lishi kerak. Tashqi investitsiyalarni jalb qilishning asosiy omillari

sifatida mamlakatdagi huquqiy va moliyaviy muhit, soliq tizimi, valyuta kursi barqarorligi, shuningdek, investorlarga beriladigan imtiyozlar katta ahamiyatga ega. O'zbekistonning investitsiyaviy muhitini yaxshilash va xalqaro investorlarni jalb qilish uchun davlat tomonidan ishlab chiqilgan yangi qonunlar, soliq imtiyozlari va investitsiyaviy iqlimni yaratish istiqbolli yo'nalishlardir.

Erkin iqtisodiy zonalar va investitsion loyihalar

O'zbekiston erkin iqtisodiy zonalar va maxsus iqtisodiy hududlarni tashkil etish orqali investitsiyalarni jalb qilishda sezilarli yutuqlarga erishdi. Ushbu hududlar orqali yirik xalqaro kompaniyalar va investorlar o'z bizneslarini ochishlari mumkin. Erkin iqtisodiy zonalarda investitsiya qilish uchun foydali shartlar yaratilgan bo'lib, bu jarayon mamlakat iqtisodiyoti uchun yangi imkoniyatlar yaratmoqda.

Yangi infratuzilma va logistika tizimlarini rivojlantirish

Investitsiyalarni jalb qilish va tashqi savdoni rivojlantirishda logistika va infratuzilmaning muhim o'рни mavjud. O'zbekiston o'zining transport va kommunikatsiya tizimini modernizatsiya qilish, xalqaro savdo yo'llari bo'yicha infratuzilma yaratish va yangilash orqali tashqi iqtisodiy faoliyatni kengaytirish imkoniyatiga ega. Yangi transport infratuzilmasi va logistika tarmoqlarini rivojlantirish, xalqaro bozorlar bilan savdoni soddalashtirish va qimmatbaho eksport imkoniyatlarini yaratishda yordam beradi.

- Xulosa va takliflar (Conclusion/Recommendations).

O'zbekistonda tashqi iqtisodiy faoliyatni rivojlantirish va xorijiy investitsiyalarni jalb etish jarayoni samarali bo'lishi uchun bir qator takliflar mavjud:

Investitsion muhitni yaxshilash: Xorijiy investorlar uchun qulay sharoitlar yaratish, byurokratik to'siqlarni kamaytirish va huquqiy bazani takomillashtirish zarur.

Texnologik modernizatsiya: Zamonaviy texnologiyalarni joriy etish va ishlab chiqarish jarayonlarini modernizatsiya qilish orqali mamlakatning raqobatbardoshligini oshirish.

Yangi bozorlarni zabt etish: O'zbekistonning eksportini diversifikatsiya qilish va yangi bozorlarni zabt etishga qaratilgan siyosatlar ishlab chiqish.

Kichik va o'rta biznesni qo'llab-quvvatlash: Investitsiyalarni jalb qilish orqali kichik va o'rta biznesni rivojlantirish va yangi ish o'rinlarini yaratish.

Xalqaro hamkorlikni rivojlantirish: Xalqaro tashkilotlar bilan hamkorlikni kengaytirish va global iqtisodiyotda O'zbekistonning o'rnini mustahkamlash.

Shu tarzda, O'zbekistonda tashqi iqtisodiy faoliyatni rivojlantirish va investitsiyalarni jalb etish mamlakatning iqtisodiy o'sishini ta'minlash va barqaror rivojlanishga erishish uchun zarur omillardan biridir. O'zbekiston tashqi iqtisodiy faoliyatini rivojlantirishda katta yutuqlarga erishdi. Tashqi savdoni diversifikatsiya qilish, investitsiyaviy muhitni yaxshilash, erkin iqtisodiy zonalar yaratish va infratuzilma rivojlantirish orqali mamlakat iqtisodiy o'sishini ta'minlashda yangi imkoniyatlar yaratilmoqda. Biroq, bu jarayonda mavjud muammolar, xususan, investitsion muhitdagi qiyinchiliklar va global bozorga moslashishning dolzarb masalalari to'g'risida ehtiyotkorlik bilan ish olib borish zarur. Investitsiyalarni jalb qilishda yanada samarali siyosatlar, shuningdek, xalqaro hamkorlikni rivojlantirish orqali O'zbekistonning tashqi iqtisodiy faoliyatini yanada mustahkamlash va global iqtisodiyotga integratsiya qilish mumkin.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Karimov, I. A. (2021). Tashqi iqtisodiy faoliyat va investitsiyalar: O'zbekistondagi yangiliklar. O'zbekiston iqtisodiyoti, 13(4), 34-47.
2. Raxmonov, D. (2022). Investitsiyalarni jalb etish va iqtisodiy o'sish: Nazariy va amaliy yondashuvlar. Tashqi savdo jurnali, 15(3), 56-69.
3. Xolmatov, N. (2020). O'zbekistonda investitsiya muhitini yaxshilashning muhim masalalari. Iqtisodiy tadqiqotlar, 18(2), 123-135.
4. Xusniddinov, B. (2021). Yangi bozorlarni zabt etish va eksportni diversifikatsiya qilish. Xalqaro iqtisodiy aloqalar, 9(1), 78-90.
5. Mustafayev, A. (2022). Investitsiyalar va texnologiyalarning O'zbekiston iqtisodiyotiga ta'siri. Innovatsion iqtisodiyot, 20(4), 102-115.

**Research Science and
Innovation House**

